

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 "
Negyedévre ——— 6 "
Egy óra ——— 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 105. szám.

Gsütörtök május 7.

A tavaszi közgyűlés.

Nagybeeskerek, május 7.

Torontálvármegye törvényhatósága ma délelőtt tartotta tavaszi rendes közgyűlését Botka Béla főispán elnöklésével.

A közgyűlés méretei ezuttal alig voltak nagyobbak egy rendkívüli közgyűlésnél. A bizottsági tagok mérsékelt számban jöttek el a gyűlésre s a közgyűlés tárgyai sem keltettek nagyobb vitát vagy érdeklődést.

Fontosabb tárgyai közül a vármegye háztartásának záró számadásait vita nélkül fogadták el. A vármegyének a tüdővész elleni védekezésről szóló szabályrendelete már nagyobb figyelmet keltett. A szabályrendelet, amely radikális, szinte uttörő eszközökkel igyekszik a vármegye lakosságát a tüdővész ellen megvédeni, dr. Vinczehidly Ernő megyei főjegyző kiváló munkája s ő is ismertette a szabályrendeletet a mai közgyűlésen magas színvonalu, az ügy iránt szeretettel telt előadásban, úgy hogy az ügy osztatlan elismeréssel találkozott, aminek Farkas Geiza bizottsági tag meleg hangu beszédében külön is kifejezést adott a szabályrendelet megalkotásáért.

Élénkebb eszmecserét keltett még a csávos—módosi hid vámszedési joga, a melyre nézve a közgyűlés néhány szó-többséggel ifj. Daniel Pál álláspontja mellett döntött, hogy a járás érdekében a vármegye mondjon le a vámszedési jogról.

A közgyűlésről szóló tudósításunk különben a következő:

Jelen voltak: Jankó Ágoston, Poroszkay Béla, Zsiross Lajos, Mencer Lipót, Steinitzer Géza, Papp Géza, Daniel Pál, Marton Andor, Bobor Gyula, Vuchetich István, Ferch Rezső, Hertelendy Ferenc, Sal Ferenc, Végh Lajos, Horváth Zoltán, Faur Kornél, dr. Pollák Viktor, Schira Károly, Steinbach Antal, Martin József, Lafleur Péter, Tull es György, Pérics, Knáb Ádám, Belicska Gusztáv, Wagner András, Szilágyi Albert, Tóth Béla, Forster Imre, dr. Brájer Lajos, Mayer Rezső, dr. Ernszt Lajos, Millos Aurél, Grosz György, Vihely Géza, dr. Schultz, Birg Konrád, Schuld Péter, dr. Bogner János, Ádám Sándor, dr. Magyar Károly, Götz György, Fohsz György, Birg Péter, Maxin Péter, Kécsi Tivadar, dr. Neumann, Klopp János, Weiszmann József, Neuszess Péter, Atymov Ignác, Kungel Nándor, Lakatics Szvetozár, Petru Gyura, Tyakovej János, Rankov Zsiva, dr. Obedeán, dr. Miklea, Chiroi Demeter, Hell Károly, Horváth Károly, dr. Kardos Samu, Semsey Gyula, dr. Várady Imre, Kremer András, Hepp Mihály, Kiss Kálmán, dr. Szóke Károly, Franz J. L., Zsiross József, Istvánffy István, Gyertyánffy László, Tóth István, Hiller László, Klein Mór, Rigó István, Bielek Antal, Farkas Vince, Demkó István, Filkovic Boldizsár, Vinczehidly, Soós Ferenc, Hegedüs Kálmán, Bogcha Márton, Zsiross Imre, Mesterovics Pál, Harnoncourt Félix gróf, Stefánovics Miklós.

A közgyűlést az elnök Botka Béla főispán 10 órakor nyitotta meg s miután üdvözölte a megjelenteket, áttérték a tárgysorozatra.

Dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző mindenekelőtt ismertette a vármegye záró számadásait s miután konstataulta, hogy a vármegye gazdálkodása a költségvetés kereteiben mozgott, kérte a felmentvény megadását a felelős számadóknak.

A közgyűlés a záró számadásokat egyhangulag elfogadta s a felmentvényt megadta.

Ezután a főjegyző behatóan, minden részletre kiterjedőleg ismertette a torontáli tüdővész-ellenes egyesület kérésére a tüdővész meggátlására alkotott megyei szabályrendelet tervezetét. A szabályrendelet főbb szempontjai: a tüdővész-ellenes megállapítása, a betegség rendszeres és kötelező bejelentése, a rendszeres és ingyenes kezelés, dispensairok föllállítása, a rendszeres és kötelező fertőtlenítés, a lakások gondozása s a halálesetknél teendő egészségügyi óvintézkedések.

Szóval a szabályrendelet arra irányul, hogy a tüdővész ellen való társadalmi védekezést hatósági intézkedésekkel támogassa.

Dr. Farkas Geiza örömmel fogadja a szabályrendeletet s hangoztatja, hogy Torontálvármegye büszke lehet rá, mert a szabályrendeletben lefektetett intézkedések e téren uttörők. Ezért elismerését fejezi ki mindazoknak, akik a szabályrendelet megalkotása körül közremunkáltak. (Élénk helyeslés.)

Dr. Vinczehidly Ernő néhány felvilágosító megjegyzése után a közgyűlés a szabályrendeletet egyhangulag magáévá teszi.

A zombolyai kiállítás segélyezésére a közgyűlés 500 kor-t szavazott meg.

A többi kisebb jelentőségű ügyeket az áll. választmány javaslatának értelmében egyhangulag elfogadja a közgyűlés.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület buzgó munkásságának támogatására a közgyűlés 3500 kor. segélyt szavaz meg egyhangulag.

Ezután sürgősségi indítvány folytán a csávos—módosi vámszedési jog ügye került tárgyalásra, ami körül élénkebb vita fejlődött ki.

E ö r d ö g h Virgil előadó előadja az állandó választmány javaslatát, hogy a vármegye kérje a csávos—módosi hidra a maga részére a vámszedési jognak újabb tíz évre való meghosszabbítását.

Ifj. Daniel Pál az állandó választmány javaslata ellenében azt javasolja, hogy a vármegye mondjon le a vámszedési jogról, amivel az illető vidékek forgalmi viszonyait lendíti föl.

Faur Kornél ellenzi Daniel Pál indítványát, mert a hid föntartását nem bírja el az utalap.

Jankó Ágoston kifejti, hogy amidőn a vármegye a vámszedési jogot kérte, azért tette, mert erre szüksége van az utalpnak. A vármegye utalapja olyan gyenge helyzetben van, hogy alig képes a kiépített utakat föntartani s ez a helyzet a jövőre még súlyosodni fog, úgy hogy a hid föntartási költségei súlyosan terhelnék az utalapot. Ő a maga részéről méltányossági szempontból szintén lemondana a jogról, de neki a vármegye gazdasági érdekei kell szem előtt tartani, ezek pedig nem engedik meg a jogról való lemondást.

Faur Kornél és Daniel Pál ismételt felszólalása után Jankó Ágoston közvetítő indítványként azt javasolja, hogy az állandó választmány javaslata akként módosíttassék, hogy a vámszedési jogról a vármegye ugyan nem mond le, de a miniszter döntése után tárgyalásokba bocsátkozik az érdekeltekkel méltányosabb megegyezés végett.

A főispán most elrendelte a névszerinti szavazást az ügyben s a szavazás eredménye az volt, hogy a közgyűlés 48 szavazattal 43 szavazat ellenében elvetette az állandó választmány javaslatát s Daniel Pál javaslatát fogadta el.

A nagyjécsai községi tisztújítás tárgyában a közgyűlés dr. Kardos Samu indítványára vizsgálatot rendelt el.

Az oppova—antalfalvi kompügyben Zsiross Imre felszólalása után a közgyűlés úgy határozott, hogy hozzájárul a két község egyezségéhez.

A jegyzőkönyvet május hó 12-én d. e. 1/10-kor hitelesítik. Hitelesítők: dr. Nagy Dezső, dr. Klein Mór, Kaufmann István, Mencer Lipót.

A torontálmegyei Jegyző-egylet közgyűlése.

Nagybeeskerek, május 7.

A vármegye egyik legtekintélyesebb egyesülete: A torontálmegyei községi és körjegyzők egyesülete tegnap délután tartotta rendes évi közgyűlését, melynél népe-sebber és élénkebbet évek óta nem láttunk.

Különös emiciót a nyugdíj-intézet alapszabályainak módosítása keltett. A torontálmegyei orvosok és állatorvosok ugyanis fuziót óhajtanak a jegyzői nyugdíj-egyesülettel s ennek a módozatai természetsszerűleg élénk vitát idéztek fel. E fontos ügy részleteinek tanulmányozása végett a közgyűlés egy bizottságot küldött ki, melynek bizonyára sikerülni fog módot találni, hogy mindkét fél jogos igényei kielégítést nyerjenek. A vita egyébként a lényeges ellentétek dacára mindvégig magas színvonalon állott s mindkét párt hatalmas érvekkel támogatva álláspontját. Ez a vita volt hivatva a helyzetet tisztázni s a kiküldött bizottság, melyben az egyesület kipróbált vezetérfiai foglalnak helyet, ezen az alapon bizonyára meg fogja találni a kivezető utat.

A gyűlés lefolyásáról különben a következő részletes tudósításunk számol be:

Jelen voltak: Vihely Géza egyleti elnök, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, Kiss István pénzügyi számtanácsos, Mayer Rezső és Kaufmann István lapszerkesztő, Horváth Károly és Palanacski Gyula alelnökök, Forster Imre főjegyző, Orsó Gáspár pénztárnok, Kvacsak Nándor és Czarina Szilárd egyleti jegyzők, továbbá a következő választmányi tagok: Sepsey Mihály, Bakay László, Knoll János, Mohaupt Gyula, Mihályfy Mihály, Hollstein Ede, Lafleur Péter, Szerelmy László, Fasel György, Telléri József, Meng József, Parchetich József, Gatter Jakab, Szabadkay Ignác, Rupenthal Ádám, Jankovics Sándor, Lázár Péter, Jankovics Szilárd, Wlaskalics Milán, dr. Bogner János, Müller Sándor, Jovánovics György, D. Bodó Mátyas, Spuhler Ferenc, Hauber Hugó, Végh Károly, Tatarovics Teofil, Glassen Lőrinc, Oprean Aurél, Floth Nándor, Schikhofer János, Csernolatecz Géza, Schuld Péter, Weisz Izidor, Belicska Gusztáv, Muszár János, Csoban Tivadar, Toponarszki Uros, Kiss Károly, Bossan Béla, Junker Henrik, Breitkopf Kálmán, Firigyházky Mihály, Zatkalik János, Meiszner Péter, Korek Ernő, Muskov Velyko, Lambics János, Mesterovics Pál, Greskovics Kálmán, Heim Arthur, Kindl János, Kondoray László, Bene Géza, Demkó Géza, Martin József, Turinszki Milivoj, Heger István, Mettler János, Domba László, Molnár János, Magarasevics Pál, Markucz Márk, D. Bodó Sándor, Fassel György.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölül-mul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

a mohai ÁGNES -Forrás.

Millenniumi nagyéremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomor-

Kedvelt borviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

A gyűlést Vihely Géza grabáci jegyző, egyleti elnök 4 órakor megnyitván, meleg szavak kíséretében üdvözlö a nagyszámban megjelent tagokat és vendégeket. Megnyitó beszédjében hangsúlyozza a tárgysorozaton levő egyes tárgyak rendkívüli fontosságát, egyszersmind reményének is adva kifejezést, hogy a tárgyalás folyamán félreértések és meghasonlások nem fognak előfordulni és higgadtan tárgyalva majd megtalálják azt a bizonyos arany közeputat. A „Torontál” szerkesztőségének pedig megköszöni a jóindulatu pártfogását és élénk helyeslés közt azt a reményt fejezi ki, hogy a „Torontál” a jövőben is támogatni fogja a jegyzőket és az egyesületet. Miután a napirend előtt meleg szavakkal Jankovits Sándor deszki jegyzőt 25 éves jegyzői jubileuma alkalmából üdvözölte, Forster Imre egyleti főjegyzőt az évi jelentés előterjesztésére kéri fel.

A kiváló szakértelemmel gondosan szerkesztett elnöki jelentés, amelyet lapunk f. hó 5-iki számában egész terjedelmében közöltünk, mivel mindenki előtt már ismeretes volt, nem került felolvasásra, hanem közlésünk révén egyhangulag elfogadták és jóváhagyták. Különösen a jelentésnek az elhagyott gyermekeknek eltartásáról szóló része és azon indítványa keltett élénk érdeklődést és tetszést, mely szerint a vármegye törvényhatósági bizottsága, nemkülönben az orsz. közp. községi és körjegyzők egyesülete felkérésenek, hogy ez ügyet magukévé téve, minden eszköz felhasználással arra nézve, hogy az illetékesi községek az elhagyottaknak nyilvánított gyermekek tartása alól felmentessenek.

Az elnöki jelentés elfogadása után Jankovits Sándor deszki jegyző róla való megemlékezést és a közgyűlés üdvözlését szívből jövő szavakkal köszönte meg.

Az 1907. évi egyleti számadások megvizsgálása tárgyában Forster Imre egyleti főjegyző jelenti, hogy azok Meng József, Müller Sándor és Bakálovics jegyzők által felülvizsgáltattak és rendben találtak. Jelenti továbbá, hogy 77 kor. tagsági díj leírása volt szükséges, amit a közgyűlés tudomásul vesz, jóváhagy és a törlést elrendeli.

Következett az 1909. évi költségvetés megállapítása. Forster Imre egyleti főjegyző tudomásra hozza, hogy miután a szükséglet 1680 koronával, a fedezet pedig 1780 koronával lett megállapítva, még 100 kor. felesleg marad. A költségvetést elfogadják.

Ennek kapcsán felkéri az elnök a tagokat, hogy a jegyzői internátus után járó díjak mielőbb befizetessenek és kéri a DMKE.-nek minden tekintetben való támogatását. Egyeseknek azon téves felfogásával szemben, hogy az internátusnak nincsen értelme, előadja, hogy úgy az első, mint a második tanévben öt-öt jegyzőnek és segédjegyzőnek a gyermeke nyert benne kedvezményes elhelyezést.

A 3000 koronás stipendiumi alap kamatainak kiutalványozása tárgyában indítványozza, hogy mivel a folyó tanévben csak egy arra érdemellen pályázó jelentkezett, a kamatok a jövő évre félretétessenek és vele két tanfolyamhallgatót segítyezzenek. Elfogadtatták.

A jegyzők kedvezményes utazási jegyének kieszközölése tárgyában az egylet főjegyzője jelenti, hogy a kereskedelmi miniszter a kérelmet nem utasította el végleg, hanem kijelentette, hogy azt újabb megfontolás tárgyává teszi. Elnök indítványozza, hogy a kérelmet, ha addig döntés nem történt volna, szeptember hóban az orsz. jegyző egyesület budapesti közgyűlése alkalmával személyesen adják elő a miniszternek. Az indítványt elfogadták.

A belügyminiszternek a jegyzői nyugdíj-intézetek között létesítendő viszonyosság tárgyában kiadott rendeletét a választmány javaslata alapján tudomásul vették.

Következett a tárgysorozatnak 7. és legfontosabb tárgya: A jegyzői nyugdíj-intézeti alapszabályok módosítása.

Vihely Géza elnök hosszabb beszédben fejtegeti az ügy fontosságát, ajánlja az összes községi alkalmazottaknak a nyugdíj-intézetbe való befogadását és élénk színekkel festi azt a szociális feladatot, amelyet a jegyzői kar az élet-hossziglan megválasztott községi alkalmazottak, nélkülözhetetlen munkatársaik befogadásával teljesíteni köteles. Áttérve a torontálmegyei orvosok nyugdíj-intézetének beolvasztására, az eddig csön-des vita azonnal kiélesedett, majd pedig arra a figyelmzettetésre — hogy a törvényhatóságnak esetleg jogában állhat az orvosok nyugdíj-intézetét a jegyzői kar meghallgatása nélkül beolvasztani — óriási zaj keletkezik. Nagy zajban magyarázza az elnök, hogy az egylet kénytelen létszámemelésről gondoskodni, mert különben 10 év múlva deficitel dolgozik. Bizonyítgatta, hogy a községi orvosok és állatorvosok szinte községi alkalmazottak, de az ellenzék, amelynek élén dr. Bogner János tordai, Molnár János écskai, Greskovics Kálmán úrményházi, továbbá Demkó Géza, Martin és Glassen jegyzők állanak, az orvosokról és állatorvosokról még hallani sem akarnak. Greskovics Kálmán nem akarja a darazsakat a kaptárba engedni,

hogy felemésszék azt, amit a szorgos méhek gyűjtöttek.

A nagy zajban Orsó Gáspár bégaszentgyörgyi jegyző azt fejtegeti, hogy Greskovics nem ismeri az alapszabálytervezetet, védelmére kel a választmány javaslatának és azt elfogadásra ajánlja.

Ugyanebben az értelemben még Jankovits Sándor és Szabadkay Ignác beszélnek; az utóbbi indítványozza, hogy két minden járásból megválasztandó tagtársból egy bizottság alakítsák, amely az ügyet behatóan tanulmányozza és a legközelebbi közgyűlés alkalmával jelentést tegyen, mely jelentés alapján azután mindenki abban a helyzetben lesz, hogy megfontolva ítélhessen. Hasonlóan nyilatkozik még Opreán Aurél jegyző.

Dr. Bogner János jegyző nagy zaj és viharos ellenmondás között tíz társával a névszerinti szavazást elrendelését kéri.

Nagy zaj között az elnök felteszi a kérdéseket és a névszerinti szavazást elrendelve, az ülést 15 percre felfüggeszti.

Negyed óra múlva az elnök az ülést ismét megnyitja és a szavazatok összeolvasása után kihirdeti, hogy a választmány javaslata, amely szerint szűkebbkörű bizottság választassék meg az ügy tanulmányozására, 39 szavazattal 18 ellen, azaz 21 szavazattal elfogadtattott, aminek alapján tehát nyomban megválasztották a bizottságot, minden járásból 2 tagot választván a bizottságha.

Tárgysorozat többi kisebb jelentőségű pontjait ezután minden vita nélkül elintézték. A tárgysorozat kimerítése után az elnök örömet fejezte ki az élénk érdeklődés fölött s az ülést bezárta.

A jegyzőkönny hitelesítésével Laffleur Péter és Glassen Lőrinc jegyzőket biztatták meg.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 9/45 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 11. Közig. biz. ülés.

— **Személyi hir.** Zsárányi Béla földmivelésügyi miniszteri osztálytanácsos és Matyasovszky Miklós miniszteri titkár, akik tegnap városunkban időztek, a határban levő muzslyai kincstári fekvőségeket megszemléljék, ma reggel ismét Budapestre utaztak vissza.

— **Főispáni ebédek.** A tavaszi közgyűlés alkalmából Botka Béla főispán vendégszerető házában két ebédet adott. Egyet tegnap, egyet pedig ma délben. A tegnapi ebéden résztvettek: Jankó Ágoston, dr. Vinczevidy Ernő, dr. Mihálovics Ödön, Poroszkay Béla, dr. Plechl Szilárd, Faur Kornél, Vihely Géza, dr. Perisics Zoltán, dr. Bogdán Zsivkó, Lowieser Imre, dr. Csávossy Ignác, Horváth Zoltán, Tallián Emil, Hadfy Károly, Gyertyánffy Dénes, Fóris József, Uzbasich Gáspár, Hertelendy Ferenc, Steinbach Antal, dr. Úrményi Sándor, dr. Gyertyánffy Jenő, Radonics Gusztáv és Zsiross Imre.

A mai ebéden résztvettek: Zsiross Lajos, Alföldy Ede, dr. Konyovics György, Balácsi József, Tóth István, Franz J. L., Steinitzer Géza, Oldal Antal, dr. Mangold Samu, dr. Gyorgyevits Milos, dr. Nagy Dezső, László Lajos, Strusz Szerafin, dr. Milloss Aurél, dr. Vértesy Gyula, dr. Várady Imre, Hadfy Döme, Sztraity György, dr. Klein Mór, Magyar Pál, Szalay József, Jeszenszky Nándor, Meska Ferenc, Neuschel Ferenc és Kleinert Gyula.

— **Csernoch püspök beiktatásához.** A Makói Hirnap írja a következőket: Csernoch püspök e hó 10-iki beiktatási ünnepélyére, — mint velünk illetékes helyről közlik, — már eddig is oly nagy számban jelentkeztek a küldöttségek és egyesek, hogy a rendező-bizottság fizikailag képtelen elszállásolásukról gondoskodni. A temesvári városi Vigadó terme is kicsinynek bizonyult a két órai diszebédre eddig is meghívottak és jelentkezők befogadására. Ezért a rendező-bizottság bizalmas uton kérte meg a küldöttségek vezetőit, hogy a jelentkezők és küldöttségeket a minimumra redukálják. A makói római kath. hitközség, a katolikus kör és az újvárosi templomépítő egyesület — mint értesülünk, — erre a körülményre való tekintettel a beiktatási

ünnepélyen nem fogja magát képviselni, fenn tartja a tisztelgést arra az alkalomra, amikor a püspök Makóra, az ő másodszékhelyére bevonul.

— **A függetlenségi párt ülése.** A torontálmegyei független és 48-as párt intéző-bizottsága látogatott ülést tartott e hó 6-án, a melyen megvitatták az aktuális politikai kérdéseket és megállapították a legközelebbi teendőket.

— **Az idei hadgyakorlatok.** Az idei hadgyakorlatokra vonatkozó intézkedéseket a legközelebbi napokban kiadják. Mint értesülünk, a temesvári 7. hadtest területén, melybe a nagybecskerek-i helyőrség is tartozik, hadosztály hadosztály ellen fog gyakorlatozni. Szeptember 12-én lesz a lefúvás, az aratási szabadságolás miatt ily későn. Az érdeklődés legfőbbképpen a Magyarország nyugati részében megtartandó királygyakorlatok iránt nyilvánul meg, melyeken a 4. (budapesti), az 5. (pozsonyi) és a 13. (zágrábi) hadtest fognak résztvenni. Ezen gyakorlatok szeptember 18-án körülbelül Veszprém környékén végződnek.

— **A Sal—Várady-pörhöz.** Mint olvasóink előtt ismeretes, Várady Imre országgyűlési képviselő még 1906-ban a belügyminiszterhez panaszos kérvényt intézett, amelyben dr. Sal Ferenc nagybecskerek-i szolgabíróról azt állította, hogy Sal a bégaszentgyörgyi választókerületben a választási campagne alatt Papp Géza jelölt érdekében meg nem engedett uton és módon korteskedett. A fegyelmi eljárás befejeztével meghozott határozat Várady feljelentését alaptalannak mondta és egyidejűleg a fegyelmi eljárást beszüntette, amely határozatot Torontálmegyei közigazgatási bizottsága is helybenhagyta. A fegyelmi bíróságnak ezen határozata folytán dr. Sal a panaszos kérvényben foglalt állítások megtorlása végett Várady Imre ellen bünvádi fejelentést tett rágalmazás vétsége miatt. A bünvádi eljárás folytathatása végett a budapesti kir. bünyenyítő törvényszék vizsgálóbírája és a budapesti kir. főügyész Várady Imre országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérték. A mentelmi bizottság, jöllehet a felterjesztést illetékes hatóság intézte, de miután a jelen esetben politikai zaklatás esetét látja fennforogni, azon javaslatot teszi, hogy Várady mentelmi joga ez ügyben ne függesztessék fel. A képviselőház tegnapi ülésében foglalkozott ez ügygel s magáévá tette a mentelmi bizottság javaslatát.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. Sieghart Rudolf ő felsége valós. titkos tanácsosa édesanyja elhunytá alkalmából következő adományokat tette. Az izr. nőegyletnek 30 kor., a Chevra Kadisanak 30 kor., a Maskil-el-dolnak 20 kor., a jótékony egyletnek 20 kor. összesen 100 kor., mely nemes adományért az egyletek vezetői hálás köszönetet mondanak.

— **Vasuti baleset.** Ma reggel vasuti szerencsétlenség hire futotta be a várost. Szerencsére a hir tulzott volt, amennyiben a szerencsétlenség mindössze annyiból állott, hogy Eleméren tolatás közben a Szeged—Karlóván át közlekedő 4712. sz. reggeli személyvonatnak két kocsija a vágányból kiugrott. Nagybecskerekéről azonnal egy segélyvonat indult ki Elemérrre, a mely az utasokat 3/4 órai késéssel Nagybecskerekre hozta. Semmi más baj vagy sérülés nem történt.

— **Gyújtogató villám.** Bobda községben, mint lapunknak jelentik, tegnap este 10 órakor a villám beütött egy malomba s azt felgyújtotta, úgy hogy a malom teljesen leégett. A kár 2000 korona, ami nem térül meg, mert a malom nem volt biztosítva.

— **Sztrájk egy templomépítésnél.** Bobda községben báró Csávossy Gyula templomot épített. Eddig minden akadály nélkül haladt a munka, most azonban a munkások béremelést kértek s mivel ezt nem kapták meg, a munkások sztrájkba léptek. A vállalkozó más munkásokat hozatott, akik most csendőrfedezet mellett dolgoznak.

— **Rőföskereskedők a házalási szabályrendelet ellen.** A torontálmegyei kisebb rőföskereskedők ellátározták, hogy a reájuk nézve sérelmes megyei házalási szabályrendelet ellen tiltakozó kongresszust tartanak Nagybecskereken. A kongresszus napját legközelebb állapítják meg és erről külön felhívásban értesítik a nagyközönséget.

— **Összeomlott ház.** Lázárföldön ma délelőtt tíz óra felé Wagner Jakab községi pénztárnoknak építés alatt álló háza összeomlott és az ott dolgozó munkásokat maga alá temette. A romok az egyiknek karját teljesen összezúzták. A többi munkásokat komolyabb sérülések nélkül sikerült a romok alól kiszabadítani.

Tegnap és főispán nyitástük m. f. Magyánél ki Zoltán lendy Bogdán Welia segéd Gyula bemut az első a legművész még mester mutag benne Vágó, Patak, Kézd, több alkotás csak már művész iránt, tékü lett Antaln amely művel némileg veket részle év alattában minél között, közönsé minden ellenbe

* Mlata tegmelehet egynek a asztal nos pént utóbbinlan, hogy nagyon ugynevez csak az értelmis akármely mint az hez a szet sze nagyobb mondanek volt látszik mert az egész est a hallgat conferensikere vo tesen Feknak, Ké Balog Gézának.

§ A hó 1-én Zsiross elnök elh törvényszék Folkus

Irodalom, művészet.

* Az Eggenberger-féle műkiállítás megnyitása.

Tegnap délután nyitotta meg a felső kereskedelmi és polgári iskola disztermében Botka Béla főispán az Eggenberger-féle műkiállítást. A megnyitásra előkelő nagy közönség gyűlt össze, köztük Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, dr. Mihálovics Ödön arvaszéki elnök, Magyary Pál pápai kamarás plébános, Faur Kornél kir. főmérnök, Gyertyánffy Dénes, Horváth Zoltán, Uzbasich Gáspár, Hadfy Károly, Hertelendy Ferenc, Zsiross Imre főszolgabírók, dr. Bogdán Zsivkó nagykikindai polgármester, dr. Weliacha Károly tb. főbíró, Czeglédy István kir. segédtanfelügyelő stb. A vendégeket Vastagh Gyula festőművész a kiállítás rendezője kalauzolta, bemutatva a kiállított műtárgyakat. A kiállításról az első szempillantásra is konstataálni lehet, hogy a legkiválóbb művészi színvonalon áll s hogy művészeink műalkotásainak ilyen gyűjteménye még nem került Nagybeeskereken kiállításra. Nagy mestereink s legjelesebb művészeink képeit mutatja be a mostani kiállítás. Képvisele vanak benne Munkácsy, Lotz, Bálik, Baditz, Spányi, Vágó, Tölgyessy, Telepy, Innocent, Margitay, Pataky, Pállya, Tury, Vajda, Edvi Illés, Mendlik, Kézdí Kovács, Gergely, Nógrády, Éder egy vagy több művel, amelyek mind elsőrangú művészi alkotások s igaz gyönyörűséget kelthetnek nemcsak a műértőkben, de a nagyközönségben is s már megtekintésük is igen alkalmas arra, hogy a művészeket fejlesztse s propagandát csináljon az iránt, hogy akik tehetik, lakásaikat művészi értékű képekkel díszítsék. A mesterek művei mellett látjuk ami művészeinknek, Streitman Antalnak és Várkonyi Józsefnek munkáit is, amelyeknek nincs okuk szégyenkezni a nagy művek mellett sem. A képek árai olyanok, hogy némileg tehetősebb ember megszerezheti a műveket magának, annál is inkább, mert a képek részletizetésre is kaphatók, úgy, hogy áruk egy év alatt törleszhető. Remélhető, hogy a kiállításban összegyűjtött magyar művészi alkotások minél tömegesebben szétoszlanak közönségünk között, ami úgy a magyar művészetnek, mint a közönségnek hasznára fog válni. A kiállítás mindennap estig nyitva van s 40 fillér belépődíj ellenében megtekinthető.

* **Második Cabaret-est.** Nagy Endre társulata tegnap fejezte be vendégjátékát, még pedig meglehetősen üres ház előtt. Az otthonmaradtak egyik része azt a mentséget hozza fel, hogy neki a couplet csak akkor tetszik, ha terített asztal mellől hallgathatja, a másik része az általános pénztelenségre hivatkozik s alighanem ez utóbbinak van igaza, mert ez az egy tagadhatatlan, hogy a társulat produkciói mindkét este nagyon tetszetek s még ha netalán valakinek ugynevezett morális aggályai volnának, annak is csak azt felelhetnők, hogy ezeket a finom kétértelműségeket sokkal inkább hallgathatja meg akármelyik tisztességes asszony, sőt leány is, mint azokat a vaskos egyértelműségeket, melyekhez a legutóbbi évadban a magyar színművészet szent nevében volt szerencsénk. Legnagyobb sikere — ezt talán alig is kell mondanunk — ismét magának Nagy Endrének volt, kiben az „igazgatói minőség“ ugy látszik nem képes megölni a bohémtermészetet, mert az üres ház mítem rontott a jó kedvén s egész este oly szípkázó szellemmel mulattatta a hallgatóságot, melyért akár a „Quatz' arts“ conferenciája is megirigyelhetne volna. De zajos sikere volt ezuttal is a többi tagoknak, nevezetesen Ferenczy Károlynak, Szécsi Magdának, Kepf Jolánnak, Fábian Kornéliának, Balog Erzsinek, Kóváry Gyulának, Sajó Gézának, Szász Ilonának, Huszár Károlynak. A társulat ma reggel Temesvárra utazott.

Törvényszék.

§ **A juniusi esküdtek.** Az 1908. évi junius hó 1-én kezdődő ülészakra tegnap délelőtt Zsiross Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök elnökléte alatt, Szilágyi Lajos kir. törvényszéki bíró, Bödcher Dezső albíró, Folkusházy Sándor törvényszéki jegyző, dr.

Konyovics György kir. ügyész és dr. Mangold Samu ügyvéd jelenlétében a következő esküdteket sorsolták ki:

Rendes esküdtek:

Nagy Mátyás földmives Aracs.
Kardos Sándor kereskedő (186.) Tarras.
Milovanovity István kereskedő (227.) Törökbecse.
Allhauer Károly takarékp. igazgató Ujpécs.
Schön György vegyeskereskedő Beodra.
Szeles József Ótelek.
Pintye Gyura földmives Aracs.
Nagy József földmives Ótelek.
Kószó Sándor földmives Torda.
Grünfeld Benő kereskedő Szerbittebe.
Karaffy Ernő takarékp. pénztáros Szerbittebe.
Dr. Davidovits Bogdán ügyvéd Törökbecse.
Schmidt János földmives Ótelek.
Wetzl Ödön kereskedő Melence.
Zemene Ferenc mészáros Szerbittebe.
Pálincás János földmives Torda.
Klein Gyula fakereskedő Beodra.
Id. Ambrus Sándor kisbirtokos Magyarittelebe.
Kaszás Sándor kovács Törökbecse.
Belovai Menyhárt földmives Torda.
Fejes Imre földmives Torda.
Weisz Zsigmond magánzó Szerbittebe.
Dr. Pivniczi János ügyvéd Törökbecse.
Szalai Pál földmives Ótelek.
Asztalos Imre kisbirtokos Magyarittelebe.
Oszlánczi András földmives Ótelek.
Nikolics Szvetozár kereskedő Melence.
Nyári András kisbirtokos Magyarittelebe.
Keller Henrik földbirtokos Jánosföld.
Berger Zsigmond gazdálkodó Torda.

Helyettes esküdtek:

Nagybeeskerekéről: Dr. Fried Albert ügyvéd.
Jakabházy Béla gazd. segéd-titkár.
Sohn Károly kereskedő.
Beneze Miksa butorgyáros.
Prokisch Gyula mészáros.
Kövesi Emil ügynök.
Kocsis Mihály kéményseprő.
Láng Károly kereskedő.
Mangold Hermann kereskedő.
Schwarz Pál kereskedő.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülését tulnyomó részben a költségvetés vitája foglalta le, amelyben ma két szónok vett részt hosszabb beszéddel. Ezenkívül kisebb jelentések voltak s egy jegyzőt választott a Ház.

Az ülést Justh Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg.

A jegyzőkönyv hitelesítése után Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszter több főváros környékbéli helyi érdekű vasutnak villamosvasutttá való átalakításáról szóló törvényjavaslatot terjesztette be.

Utána Fenyvesi Emil néhány mentelmi ügyet referált,

Buzs Barna pedig az igazoló-bizottság jelentését terjesztette be Rohonczy Lőrinc mandátumáról, amelyet rendben talált.

Következett a Hencz Károly lemondása folytán megüresedett jegyzői széknek betöltése. A Ház Hencz helyébe Szmercsányi Györgyöt választotta meg jegyzőnek.

Most folytatták az 1908 évi költségvetés tárgyalását.

Ma Szappanos István kezdte a vitát s hosszú beszédben kritizálta a költségvetést. A balpárt nevében kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el s a kormánynak bizalmatlanságot szavaz.

Szappanos beszédét szünet követte, amely után Batthyány Tivadar gróf szólt hosszan a költségvetés mellett, kiemelve a kormány buzgó tevékenységét, amely állambiztonságunk megerősítésére irányított. A költségvetést elfogadja, mert a kormány iránt teljes bizalommal viseltetik.

Batthyány két óra előtt fejezte be beszédét s utána Mihályi Tivadar nemzetiségi következett volna, de ő kérte,

hogy az idő előrehaladtára való tekintettel beszédét holnap mondhassa el.

Ehhez a Ház hozzájárult, mire az ülés véget ért.

A király uralkodói jubileuma.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Ma üdvözölték a német szövetséges fejedelmek Ferenc József királyt hatvanéves uralkodói jubileuma alkalmából. A nagy fejedelem-látogatásra Bécs városa pazar díszet öltött s rengeteg lobogó, virág és szőnyeg díszítette a házakat. A fejedelmek közül többen már előbb megérkeztek Bécsbe, zömük azonban ma reggel érkezett meg Vilmos német császár vezetésével a mödlingi pályaudvaron. A császár kíséretében jöttek a következő fejedelmek: II. Vilmos württembergi király, Frigyes badeni nagyherceg, Vilmos Ernő szász-weimár-eisenachi nagyherceg, IV. Frigyes Ferenc mecklenburg-schwerini nagyherceg, II. Frigyes anhalti herceg, IV. Lipót lippe-detmoldi fejedelem, György schauburg-lippe fejedelem és Burchard János Henrik dr. Hamburg szabad város polgármestere.

Vilmos császár és kíséretét, köztük a német császárnét, Agost Vilmos porosz herceget és Viktória Lujza hercegnőt hozó udvari különvonat délelőtt 9 órakor robogott be a nagyszerűen díszített mödlingi pályaudvarra. A pályaudvaron a király fogadta vendégeit, melegen köszöntve őket. A fogadás után a király a német császári párral Penzingbe ment, ahol a főhercegek és főhercegnők várták. Innen tovább mentek Schönbrunnba, ahol a fejedelmi vendégeket az ugynevezett kéklépcsőnél fogadták az udvari méltóságok. Majd föl-vonultak a kastély Mária Terézia termébe s itt folyt le az üdvözlő aktus. Az aktuson a fejedelmeken s az udvar tagjain kívül jelen voltak a főudvari méltóságok, Wekerle és Beck miniszterelnökök, a közös miniszterek, a gárdakapitányok, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy. A teremben a német fejedelmek nevében Vilmos császár hosszabb beszédben üdvözölte Ferenc Józsefet hosszú uralkodói jubileuma alkalmából, méltatva fejedelmi erényeit, mire a király meghatottan köszöntötte meg az imponáns ovációt. Az üdvözlés után a király élénk társalgásba bocsátkozott vendégeivel.

Délután fél 1 órakor dejeuner volt, délután a német császári pár és a fejedelmek látogatásokat tettek, öt órakor pedig részt vesznek a német nagykövetség teáján.

Este 7 órakor lesz az ünnepi díszebéd Schönbrunnban, nyolc óra után az alsóausztriai dalosszövetség szerenádjá következik, majd fél 10 órakor a német császári pár a penzingi pályaudvaron elutazik. A többi fejedelmek holnap utaznak el.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Koritowszky gróf osztrák pénzügyminiszterrel hosszabban tanácskozott a szeszadó tárgyában. Ma délelőtt a miniszterelnök a német fejedelmek üdvözlése után Aehrenthal báró közös külügyminiszterrel, majd ismét Koritowszky pénzügyminiszterrel tárgyalt. A miniszterelnök ma visszautazik Budapestre.

A kamatláb.

Budapest, május 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az osztrák-magyar bank főtanácsa Bilinszky lovag elnöklésével tartott mai ülésén a váltó és értékpapírok kölcsönének kamatlábat négy százalékban állapította meg.

Határidő-üzlet.

Budapest, május 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatok a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra 1908.)	23.52
Buza (októberre 1908.)	19.96
Rozs (októberre 1908.)	17.46
Zab (októberre 1908.)	13.26
Tengeri (juliusra)	13.14
Tengeri (májusra)	12.90

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Verseez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegebről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegebről: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Verseez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p.; délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-16 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

226—40.20

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ha szép és jó cipőt akar, akkor csakis az egyedül nálam kapható debreceni cipőket vegyen,

mely minden más gyártmányt felülmul.

Ugyszintén amerikai cipő-különlegességek raktára.

363—50.11

A ki szép akar lenni, használja egyedül a Hajós féle aradi ibolya-cremet,

mert a világ minden részéből jövő hálairatok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépségjavító nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibires, bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot — varázsszerű gyorsan eltüntet —

= Egy tegely ára 1 korona. =

Vigyáza! Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenék kérni és vásárolni.

Kapható a készítőnél:

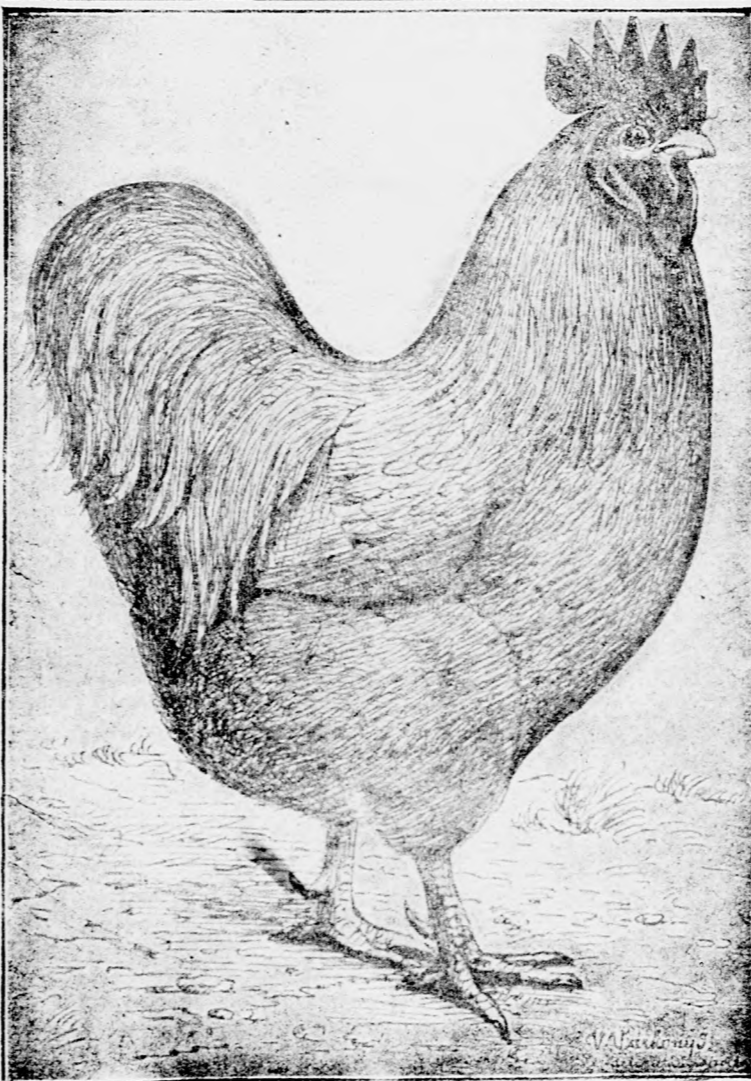
HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában, ARAD.

Főraktár: Nagybecskereken,

MELKUN DEZSŐ drogeriájában.

Továbbá minden gyógyszerárában, illatszerüzlet és drogeriában.

324—20.14)

Jelenleg az egész világon a leghiresebb és legkedveltebb tyúk faj a sárga orpington. Ezt kiváló tulajdonságai biztosítják neki, úgymint: gyors fejlődés, edzett szervezet, nagy tojóképeség, elsőrendű húss és tojás hozam, tetszetős és nagy testalkat.

V. Várkony József orpington tenyésztete Nagybecskerek.

Angliából

John Baily & Sons-tól importált és kitüntetett primisima

sárga orpingtonok friss eltető tojására

megrendeléseket elfogad.

Az árak rázásmentes csomagolással értendőek.

12 darab tenyésztojás 8 korona,

15 „ „ 10 korona.

Továbbá az említett Angliából importált törzs szakszerűen kitenyésztett ivadékaira őszi szállításra előjegyzést elfogad.

Vérferdítés és állatim ivadékaik visszafelődése (degenerálódása), fajtajelleg és szín tekintetében ki van zárva, mivel minden évben, úgy ez idén is direkt Londonból John Baily & Sons-tól kaptam remek és értékes kakast.

421—3.2

V. Várkony József.

Meghívó.

A „Lázárföldi takaré-, hitel- és előlegezési szövetkezet“-nek t. c. tagjai ezennel a folyó évi május hó 24-én délután 3 órakor a „Strunk“-féle vendéglőben tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Elnök ad hoc választása.
2. Határozat a szövetkezeti idő meghosszabbítására.
3. Hitelesítők kiküldése.

Kelt Lázárföld, 1908. évi május hó 7-én.

445—2.1

Az igazgatóság.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

952/1603. sz.

414—3.1

Arverési hirdetmény.

Szeferin község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező és Szeferin község határában gyakorlandó

vadászati jog

1908. évi június hó 16-tól számítandó 6 (hat) egymás után következő évre szóbeli nyilvános árverés útján bérbe fog adni, melyre árverési határnapul 1908. évi május hó 29-ének d. e. 9 órája tüzetik ki a község ház üléstermében.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Szeferin, 1908. évi május hó 4.

Az előljáróság.

Mérlegképes könyvelő

elvállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

423—x.4

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

egy jó családból való fiú azonnal felvétetik. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. :-

52—v.24

Elegáns, külön bejáratu, egymásba nyíló, egy udvari és egy utcai butorozott szobából álló

garçonlakás kiadó

Menczer Lipót házában Molencei-utca 289/7. sz.

(403—x.4)

Sz
Z
hová
min
Pleit
Nagy
hová
sek
natk
N
jová
minis
val,
lesztj
röl pe
egyha
sen
tehát
törvé
házás
lió k
közga
bályo
nyole
azzal
szeg
patak
munk
javasl
minis
ekszp
tést te
reha
már f
délyez
A
igényl
lásaró
delme
célja f
A haj
év ny
akkor
jából
elégs
szabá
helyre
megfe
elzárk
latai e
fekvő
séges
munká
az ár
kellőe
A
melegs
ges k
amelyh
minden
gyereke
kapsol
hit, ame
meg a
mivel a
Van
sujtja a
amelyne
azonban
lemmel
vele egy
A B
Batho B
a szome
Szorgalm
szerettek
Hár
vidékről
megjelent
asszony.
tűnt a b
a munka
szép assz
Bold
vált valóba